Nieuwsbrief van het Brussels Parlement

Nr 4 April 2008 - zitting 2007-2008

TWEETALIG INFORMATIETIJDSCHRIFT VAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK PARLEMENT

Editoriaal

Binnenkort viert het Brussels Hoofdstedelijk Parlement het Irisfeest. Het feest van 8 mei is niet alleen een traditie geworden voor de Brusselaars zelf, het is ook een symbolische dag voor onze regio. Het Brussels Hoofdstedelijk gewest bestaat in 2008 trouwens negentien jaar. Het Irisfeest is een feestdag voor alle inwoners van het gewest alsook voor de overheden van de regio. Een dag waarop mensen de tijd nemen om elkaar te ontmoeten, met elkaar te spreken en zich te amuseren.

Ter gelegenheid van de feestdag wil het Brussels Hoofdstedelijk Parlement eens te meer zijn rol als «huis van de Brusselaars» waarmaken. Met succes. De publieke belangstelling voor ons parlement neemt jaarlijks toe. In 2007 waren er meer dan 6.000 bezoekers tijdens de opendeurdagen. En dan zijn er nog de 2.500 bezoekers tijdens de openmonumentendagen van september, de 1.000 leerlingen die de lezingen burgerzin bijwoonden en de 3.800 bezoekers uit scholen en verenigingen die door het jaar langskomen... Er is veel interesse voor ons parlement, zowel van Brusselaars als van mensen daarbuiten. Daar zijn we erg blij mee.

Ondertussen maakt het parlement werk van de verbetering van zijn infrastructuur: zo wordt in april de ondergrondse parking met 65 plaatsen ontsloten (eindelijk: de parking was tien jaar niet toegankelijk). Maar ook onze bestaande infrastructuur zoals het onthaalcentrum, de tuinen, de spiegelzaal en de polyvalente zaal wordt alsmaar meer ter beschikking gesteld van talrijke Brusselse verenigingen. Zo hoort het ook: het parlement staat open voor alle Brusselse leven.

Afspraak dus op zondag 11 mei voor onze opendeurdagen. U bent van harte welkom ons parlement beter te leren kennen in een gemoedelijke sfeer. Tot dan.

Jan BÉGHIN
Eerste Ondervoorzitter

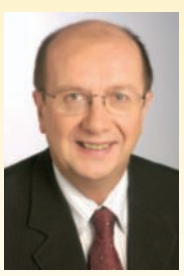

Eric TOMAS
Voorzitter

Verdeeldheid over de bescherming van bomen

Tijdens de zomer van 2006 moesten 17 kastanjebomen in de Winston Churchilllaan te Ukkel dringend worden omgehakt. Dat heeft een aantal Brusselse parlementsleden ertoe aangezet om het beleid inzake de bescherming van bomen en in het bijzonder van kastanjebomen in het Brussels Gewest helemaal anders te gaan bekijken.

Uit een fytosanitaire studie van het bureau Arboriconseil over de 366 bomen die nog overbleven in de laan, was gebleken dat 157 exemplaren (de oudste bomen, die het eerst waren aangeplant) te laat waren gesnoeid. Die snoeibeurten hadden de bomen ernstig beschadigd, waardoor ze begonnen af te sterven. Bovendien waren de wortels van de bomen beschadigd door grondwerken.

En dat was nog niet alles... De bomen waren verder afgetakeld door te ingrijpende snoeibeurten, waardoor ze gevaarlijk instabiel werden. Uit de studie was gebleken dat het nodig was om 68 bomen op korte termijn om te hakken en 67 andere exemplaren op middellange termijn te verwijderen. In totaal moesten dus 135 van de 157 bomen verdwijnen.

Arboriconseil vond ook dat de groei van jonge bomen werd bedreigd door de concurrentie van volwassen exemplaren. Het bureau had ook symptomen van een nieuwe bacteriële ziekte vastgesteld bij de jonge kastanjebomen.

De Koninklijke Commissie van Monumenten en Landschappen (KCML) had naar eigen zeggen geen andere keuze dan een gunstig advies te geven om de bomen te laten omhakken.

Het nieuws deed veel stof opwaaien...

Tijdens de maand september van hetzelfde jaar dienden de *parlementsleden Marion Lemesre, Jacqueline Rousseaux (beiden lid van de MR) en Jean-Luc Vanraes (Open VLD)* tijdens de commissie voor de Ruimtelijke Ordening, de Stedenbouw en het Grondbeleid, waarvan het voorzitterschap werd waargenomen door *eerste ondervoorzitter Jan Béghin (sp.a-spirit)*, een voorstel van resolutie in betreffende de bescherming van bomen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, dat vooral voor kastanjebomen was bedoeld.

In het voorstel werd de regering verzocht om:

- het bijzondere karakter van de kastanjebomen in de grote, prestigieuze lanen van het Brussels Gewest te erkennen;
- alle procedures voor de toekenning van stedenbouwkundige of andere vergunningen om bomen om te hakken in het Brussels Gewest op te schorten, tenzij om veiligheidsredenen;
- de MIVB op te dragen om het omhakken van kastanjebomen of andere hoge bomen met grote kruinen te vermijden bij het uitvoeren van werken voor mobiliteitsprojecten;
- de bomen langs verkeersassen nauwgezet te laten onderzoeken door een instantie die onafhankelijk is van de MIVB en deze bomen regelmatig te laten verzorgen;
- een comité op te richten waarin alle betrokken overheden en verenigingen zijn vertegenwoordigd en dat de contouren moet schetsen van een beleid dat rekening houdt met de wensen van de bewoners zonder er doekjes om te winden, en dat streeft naar harmonie tussen de natuur, de levenskwaliteit van de bewoners en de economische noden van het Brussels Gewest.

... en zorgde voor verdeeldheid in het parlement

Het voorstel van resolutie kreeg forse tegenwind van het parlement. De PS, Ecolo en de cdH kondigden aan dat ze tegen zouden stemmen.

"De verstedelijking van Brussel is een eeuw geleden begonnen," zei Mohamed Azzouzi (PS), *"en de inrichting van de openbare ruimte is sindsdien geëvolueerd. Sommige bomen vervullen niet meer hun oorspronkelijke rol. De PS is voorstander van bomen, maar niet te allen prijze."* Het parlementslid verwijst bij wijze van voorbeeld naar kastanjebomen die "*op chaotische wijze*" zijn aangeplant. Zulke bomen kunnen volgens hem problemen opleveren als ze de veiligheid van de weggebruikers bedreigen. Hij zou het "*onverantwoordelijk*" vinden om het voorstel van resolutie te steunen. Mohamed Azzouzi vindt dat sommige boomsoorten vanwege de vervuiling niet meer op hun plaats zijn in het Brussels Gewest. Het komt er volgens hem op aan om voor geschikte soorten te kiezen.

Yaron Pesztat (Ecolo) vindt dat er onaanvaardbare zaken staan in het voorstel van resolutie van de liberalen. "*Het is overdreven om te stellen dat de regering kastanjebomen systematisch laat omhakken. Het gaat ook te ver om te beweren dat een boom nooit mag worden omgehakt, zelfs niet om de efficiëntie van het openbaar vervoer te verbeteren.*"
Volgens de volksvertegenwoordiger van Ecolo wijst de tekst van het voorstel van resolutie erop dat de Franstalige liberalen het begrip 'democratie' op een vreemde manier interpreteren. Er staat namelijk in dat "*afgezien van technische of ecologische kwesties, het omhakken van bomen tegen de zin van buurtbewoners op een ernstig gebrek aan democratie wijst en onvermijdelijk tot heel wat frustraties leidt*".

Minister van Mobiliteit Pascal Smet (sp.a-spirit) verzette zich tegen de bewering dat hij massaal bomen liet omhakken. Hij verwees naar "*de 1000 bomen die de afgelopen maanden zijn geplant in het Brussels Gewest, de 2000 bomen die tijdens de twee volgende jaren worden geplant, en de 300.000 euro die jaarlijks wordt uitgetrokken om de bomen, die overigens allemaal zijn genummerd, te onderzoeken.*"

Françoise Dupuis (PS), staatssecretaris voor Stedenbouw, verzette zich tegen het idee om niet langer stedenbouwkundige vergunningen voor het omhakken van bomen uit te reiken.

Marion Lemesre (MR) erkende dat een aantal aanbevelingen uit de tekst "*die waren ingegeven door een vlaag van emotie*" misschien wat overdreven waren. Daarom stelden de initiatiefnemers van het voorstel voor om een aantal hoorzittingen met deskundigen te organiseren (zie hieronder) alvorens een nieuw voorstel van resolutie te schrijven waarin alle democratische partijen van het parlement zich zouden kunnen vinden.

Beter overleg over het beheer...

In het Brussels Gewest staan ongeveer 3600 geïnventariseerde en genummerde kastanjebomen. Een groot deel van die bomen

dateren nog van de stadsplanning uit de tijd van koning Leopold II en zijn dus meer dan een eeuw oud. Ze staan bijvoorbeeld in de Tervurenlaan, het Jubelpark, de Winston Churchilllaan, de Albertlaan, de De Frélaan, de Louizalaan, de Louis Lepoutrelaan enzovoort.

De Belgische kastanjebomen worden sinds 1999 bedreigd door parasieten uit Oost-Europa. Ze vallen blijkbaar enkel de bladeren en de schors aan en vormen geen bedreiging voor de stabiliteit van de bomen. De indieners van het voorstel van resolutie vermoeden dat het Brussels Gewest dit verschijnsel aangrijpt om het omhakken van kastanjebomen te veralgemenen. Deze parlementsleden zeggen dat dat bijvoorbeeld het geval is voor de kastanjebomen op de Louizalaan en de Winston

Churchilllaan, waar de MIVB bepaalde infrastructuurwerken voor het openbaar vervoer zou uitvoeren: *"De verbetering van milieuvriendelijke transportmiddelen is een belangrijke doelstelling, maar dat mag geen reden zijn om grote bomen om te hakken die zogezegd in de weg staan."*

... van het natuurerfgoed

Volksvertegenwoordigers Lemesre, Rousseaux en Vanraes halen nog een aantal andere voorbeelden aan. In de Vorstlaan zouden de wortels van grote bomen helemaal doorgesneden zijn toen de MIVB werken uitvoerde om een trambedding aan te leggen. In de Winston Churchillaan zou de schors van een aantal bomen door snoeiwerken van de vervoersmaatschappij ernstig beschadigd zijn. De indieners van het voorstel vinden dat er onvoldoende rekening wordt gehouden met de mening van de bevolking over het omhakken van bomen. Dergelijke beslissingen zijn volgens hen soms gebaseerd op tegenstrijdige studies.
De volksvertegenwoordigers willen de beleidsverantwoordelijken voor de groene ruimten in een vroeger stadium betrekken bij beslissingen over de openbare ruimte, zodat het beheer van groene ruimten prioritaire aandacht krijgt in het beleid inzake ruimtelijke ordening.
Ze vinden dat de instanties op het terrein hun acties beter op elkaar moeten afstemmen en een gids met goede praktijken en een beheersplan voor het natuurerfgoed op lange termijn moeten opstellen.

INTERVIEWS

"Het natuurerfgoed moet centraal staan in het beleid"

Jacqueline Rousseaux en Marion Lemesre (MR)

Marion Lemesre, parlementslid van de MR, is een van de indieners van het voorstel van resolutie inzake de bescherming van bomen.

U hebt uw tekst met spoed opgesteld omdat de kastanjebomen in de Winston Churchilllaan te Ukkel werden bedreigd...
Inderdaad. Toen de vergunningen die de MIVB had aangevraagd werden toegekend, hebben we gereageerd. Ik geef toe dat de tekst van ons voorstel het gevolg is van een emotionele reactie. De hoorzittingen die werden georganiseerd hebben iedereen bewust gemaakt van de ernst van het probleem. Ik ben dan ook een nieuwe tekst aan het schrijven. Ik zal hem ter ondertekening voorleggen aan alle democratische partijen in het parlement en de regering aanbevelen om een langetermijnplan voor bomen uit te stippelen. We moeten er bijvoorbeeld voor zorgen dat deskundigen een objectieve rol krijgen. De overheid heeft allerlei tegenstrijdige verklaring afgelegd over de bomen in de Churchilllaan. Dat is niet bevorderlijk voor het vertrouwen van de burger.

Hoe zit het met het evenwicht tussen het behoud van bomenrijen en de mobiliteit in de stad?
Mobiliteit is zeer belangrijk, maar mag de stad niet om zeep helpen. In de Rommelaerelaan te Laken stonden de bomen in de weg van de tramsporen. Daar heeft de overheid de tramsporen verlegd. De grote bomenrijen moeten in ere worden hersteld. Tijdens de jaren zestig werd alles opgeofferd voor de auto. We mogen nu niet de fout maken om alles te laten wijken voor de tram en de bus. Mobiliteit mag niet ten koste van alles gaan! De overheid richt zich te eenzijdig op de reissnelheid van het openbaar vervoer en redeneert blijkbaar dat het overal een eigen baanvak moet krijgen. De bussen rijden te snel in de zones 30 en worden een gevaar op de openbare weg.

U zegt dat de databank met infraroodbeelden van bomen onvoldoende toegankelijk is voor de instanties die op het terrein werken. Welke oplossing stelt u voor?
Inderdaad. De rol van de Brusselse Vereniging voor Plantsoenbeheerders moet worden versterkt. Alle beschikbare informatie moet worden gedeeld. Ook de permanente bijscholing van de ambtenaren moet worden verbeterd. De wetenschap over bomen evolueert, met name wat betreft de verandering van het klimaat en meer in het bijzonder inzake hun aanwezigheid in stedelijke omgevingen.

Welke verbeteringen wilt u aanbrengen aan uw voorstel van resolutie?
We zouden moeten streven naar een gids met goede praktijken inzake bomen voor alle overheden en aannemers die aan de openbare weg werken. De lastenboeken voor de werfleiders moeten duidelijker worden. Het moet verplicht worden om studies uit te voeren over de geschiktheid van bepaalde boomsoorten in functie van het terrein. Ook de plantsoenbeheerders moeten in een vroeg stadium bij stedenbouwkundige beslissingen worden betrokken. De huidige planten op het voorplein van de Sint-Michielskathedraal moeten bijvoorbeeld zeer regelmatig water krijgen. Ze zijn niet bepaald onderhoudsvriendelijk!
Ook de rol van de werfcontroleurs van het BUV en van Leefmilieu Brussel moet worden uitgebreid, zodat ze erop kunnen toezien dat de lastenboeken worden gerespecteerd. Het natuurerfgoed moet centraal staan in de besluitvorming. Tegenwoordig moeten we te vaak op een emotionele manier reageren.

"Het Brussels Gewest zou eigen boomkwekerijen moeten oprichten"»

Serge Kempeneers, doctor in de wetenschappen, is directeur van Leefmilieu Brussel (dat vroeger het Brussels Instituut voor Milieubeheer heette).

Volgens u zijn oude Brusselse bomen in het verleden ernstig beschadigd door slechte snoeibeurten en grondwerken.
Zodra een boom een zekere leeftijd heeft bereikt, moeten niet al te dikke takken worden gesnoeid. Het snoeien van dikke takken vereist een grote vakkennis. Van de jaren vijftig tot halverwege de jaren tachtig zijn veel bomen in Brussel op een onprofessionele manier aangepakt. Er werden instructies gegeven waarover niet al te veel was nagedacht. Bomen zijn echter levende organismen. Tegenwoordig lijken sommige Brusselse bomen op telefoonpalen. Een aantal dikke takken werd middendoor gesneden en is beginnen rotten. Dat is bijvoorbeeld het geval met de oude esdoorns in het Jubelpark. Het centrale gedeelte van die bomen is aangetast. Een stevige windvlaag kan hun stabiliteit in het gedrang brengen.
Bomen moeten van bij het planten worden verzorgd door vakmensen.

Toch vindt u dat het gewestelijke netwerk dat over de bomen waakt, goed werkt. U bent er dus nogal gerust in...
De gewestelijke diensten beschikken over goed personeel en behoorlijke observatiesystemen. Dat is een duidelijke vooruitgang in vergelijking met tien jaar geleden. Tegenwoordig zijn veel gemeenten zich bewust van het belang om hun personeel op te leiden.

U vindt dat het Brussels Gewest eigen boomkwekerijen moet oprichten. Waarom?
Wanneer je zelf bepaalt hoe de planten zich ontwikkelen, hoef je ze geen oppeppende middelen te geven. Privéboomkwekerijen zijn vaak geneigd om dat wel te doen omdat dat goed is voor de verkoop. Daardoor worden jonge bomen echter gevoeliger voor vorst. In gewestelijke boomkwekerijen zouden we kleinere planten kunnen opkweken. We zouden dan ook controle hebben over de groei van bomen en ze beter kunnen onderhouden. Bovendien kunnen we dan voorraden van jonge bomen aanleggen.

U hebt gezegd dat het belangrijk is dat in bepaalde bossen dode bomen blijven staan. Dat is verwonderlijk...
Dode, staande bomen zijn een groeibodem voor paddenstoelen en zijn bevorderlijk voor het onderhoud van een biotoop. Ze trekken heel wat planten en dieren aan: vogels, nachtvogels, insecten, eekhoorns enzovoort die ook tijdens de winter actief blijven. Dode bomen leveren een belangrijke voedselbron op.

"Ter plaatse komen voordat de putten worden dichtgegooid..."

Valérie Decoux is hoofd van de cel Aanplantingen van Mobiel Brussel (het voormalige Bestuur Uitrusting en Vervoer).

U vestigt de aandacht op een specifiek probleem. Het Brussels Gewest is bevoegd voor gewestwegen, de gemeenten voor de gemeentewegen en Leefmilieu Brussel voor de parken en bossen. Welke oplossing zou u voorstellen?
Ik hecht veel belang aan de Brusselse Vereniging voor Plantsoenbeheerders (BVPB), waarin het Brussels Gewest, de gemeenten en Leefmilieu Brussel (het voormalige BIM) zijn vertegenwoordigd. De uitwisselingen zijn zeer belangrijk en kunnen in de toekomst nog meer worden ontwikkeld.

U zegt dat Mobiel Brussel soms te laat arriveert op een werf. Er bestaat geen specifieke methode om de toestand van de wortels van een boom te beoordelen. Pas achteraf kan worden vastgesteld wat de gevolgen zijn voor de gezondheid van de boom...
Sommige bedrijven (ondernemingen die kabels leggen, zoals Belgacom) graven kuilen en gooien ze weer dicht voordat wij de toestand hebben kunnen onderzoeken. Het enige wat we dan kunnen doen, is de dichtgemaakte kuilen opnieuw openleggen om na te gaan welke schade er is aangebracht aan de wortels. De aannemers zouden ons vroeger moeten waarschuwen, voordat ze in de buurt van bomen beginnen te werken. Het gebeurt maar al te vaak dat ze dat niet doen, ongeveer twee keer per maand. We zouden er strenger tegen moeten optreden.

Veel kastanjebomen staan langs verkeersassen waarover ook trams rijden. Dat leidt tot problemen...
Een aantal bomen zijn in het verleden drastisch gesnoeid om tramlijnen aan te leggen. Het klopt dat er op heel wat met kastanjebomen omzoomde Brusselse verkeersassen tramsporen zijn gelegd. Ingrijpende snoeibeurten zijn niet goed voor zulke bomen.

Klopt het dat Mobiel Brussel nooit een boom laat omhakken zonder met het publiek te communiceren?
Dat klopt. Voordat we bomen laten omhakken in de omgeving van een werf, krijgen alle buurtbewoners een brief waarin we uitleggen waarom het omhakken noodzakelijk is en hoe de nieuwe aanplantingen zullen plaatsvinden. In het geval van belangrijke bomenrijen organiseren we openbare informatievergaderingen. Op dit ogenblik werken we aan een nieuwe brochure waarin we ons beleid inzake het beheer van bomen toelichten. De folder is terug te vinden in informatiestands van het Brussels Gewest en in de omgeving van werven.

"De openbare ruimte wordt gezelliger door ze te delen"

Marie-France Degembe, een kunsthistorica die gespecialiseerd is in oude tuinen en parken, is lid van de Koninklijke Commissie van Monumenten en Landschappen (KCML).

Het voorstel van resolutie zou volgens u allerlei maatregelen vereisen. U vindt het bijvoorbeeld geen goede zaak dat het vooral is toegespitst op kastanjebomen...
De gezondheidstoestand van heel wat andere bomen in het Brussels Gewest is ook zorgwekkend. Wat de kastanjebomen betreft, is de situatie dringend. Veel exemplaren zijn immers besmet met een nieuwe ziekte. In de Winston Churchilllaan zijn de kastanjebomen ernstig verzwakt door slechte snoeibeurten naar aanleiding van de verplaatsing van de tramsporen op de middenberm. Het ontbreekt niet aan goede wil, maar vaak is de kennis over bomen ontoereikend.

U beweert dat de toestand van de bomenrijen in het Brussels Gewest zorgwekkend is...
Vaak worden bomen omgehakt omdat ze zogezegd niet gezond zijn, terwijl het eigenlijk de bedoeling is om de openbare ruimte op een andere manier in te delen voor de gebruikers. Bomen staan niet bepaald centraal in de projecten. In veel gevallen staat een zogezegd gevaarlijke boom gewoon in de weg om bepaalde werken uit te voeren. Het is onaanvaardbaar dat bomenrijen moeten wijken voor het verkeer.

In plaats van het onderdelen van de openbare ruimte, met eigen beddingen en dergelijke, geeft u er de voorkeur aan om de openbare ruimte te delen...
Ja, in de mate van het mogelijke. De Koninklijke Commissie van Monumenten en Landschappen pleit voor multifunctionele in plaats van hypergespecialiseerde ruimten. Het is duidelijk dat het delen van openbare ruimten, zoals verkeerswegen, bevorderlijk is voor de gezelligheid. Het delen van de openbare ruimte maakt het ook mogelijk om de ruimtelijke ordening te vereenvoudigen, met name van lelijke openbare ruimten die vol palen en dergelijke staan. Overigens is het erg duur om zulke infrastructuur te onderhouden. We manen aan tot een matig gebruik van voorwerpen die het uitzicht van de openbare ruimte verstoren.

In het geval van de Churchilllaan hebt u ervoor gepleit om alle kastanjebomen om te hakken. Er is een vergunning aangevraagd om in de Lorrainedreef 673 rode beuken om te hakken. U hebt nog geen beslissing genomen omdat de studies over het gevaar van de bomen elkaar tegenspreken. Gebeurt dat vaak?
In de Lorrainedreef, die zich in het bos bevindt, leverden de monsters uiteenlopende resultaten op. De studies kwamen niet helemaal overeen. We konden dan ook moeilijk een standpunt bepalen. De wetenschappelijke studie van bomen is nog niet erg oud. Een diagnose vellen over een boom die zich aan het levenseinde bevindt, is geen exacte wetenschap. Een individuele boom is als een mens en kan nog veel meer kracht hebben om voor zijn leven te vechten dan verwacht. Er bestaan nog heel wat onbekende factoren. Er duiken nieuwe ziekten op. Op dit ogenblik verzetten we ons tegen het omhakken. We kunnen de zaken regelen tijdens de overgangsfase. Op middellange termijn is het misschien mogelijk om selectief te werk gaan bij het omhakken. Nieuwe aanplantingen worden complex. Wanneer een boom verdwijnt, kan dat de exemplaren in de omgeving in gevaar brengen.

De klimaatverandering is ook een zaak voor Brussel

Twee Kyoto-ordonnanties

Minder broeikasgassen uitstoten

In de atmosfeer zijn gassen aanwezig die de invallende zonnestraling doorlaten, en de uitgezonden straling van de opgewarmde aarde gedeeltelijk opnemen. Dat is een natuurlijk broeikaseffect. Daardoor bedraagt de gemiddelde aardtemperatuur 15°C en niet -18°C.
De jongste vijftig jaar bleef de concentratie van broeikasgassen (o.m. waterdamp H_2O, koolstofdioxide CO_2, methaan CH_4, e.a.) manifest toenemen.
De opwarming van de aarde door de toename van de broeikaseffecten is een mondiaal en dus een reuzengroot milieuprobleem. Er is een verhoging geconstateerd van de broeikasgasconcentraties (BKG) in de atmosfeer, met nadelige invloed op het klimaat. De manier waarop de mensen wonen, werken en zich verplaatsen moet radicaal veranderen om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen. De klimaatverandering verplicht de aardbewoners anders om te gaan met grondstoffen en energie. In haast al zijn activiteiten lijdt de mens aan energieverslaving. Hij leeft op grote voet, althans in Europa en de Verenigde Staten. De ecologische voetafdruk van de Westerling weegt op de aarde.

Internationaal milieurecht

Het Protocol van Kyoto van 1997:
- steunt op de principes van het Raamverdrag 1992 van de Verenigde Naties betreffende klimaatverandering (RVNKV);
- legt de geïndustrialiseerde landen een streefcijfer op ter beperking en ter vermindering van de uitstoot van zes broeikasgassen. Tijdens de periode 2008-2012 moeten zij hun emissies *met 5,2 % verminderen* ten opzichte van 1990.

De geïndustrialiseerde landen moeten de BKG-emissies verminderen via binnenlandse maatregelen.
Zij kunnen ook gebruik maken van drie *flexibiliteitsmechanismen*, als alternatief voor binnenlandse emissiereducties:
- de internationale handel in emissierechten tussen de partijen die het Kyotoprotocol hebben ondertekend *(ET – Emissions Trading)*. Indien een land een grotere emissiereductie heeft gerealiseerd dan opgelegd, kan het overschot verhandeld worden bij landen die hun doel niet haalden;
- de gezamenlijke uitvoering *(JI – Joint Implementation)*. Geïndustrialiseerde landen kunnen investeren in projecten die netto-emissies in andere geïndustrialiseerde landen verlangen en mogen daarvoor in ruil de netto emissiereductie op eigen conto schrijven;
- het mechanisme voor schone ontwikkeling *(CDM – Clean Development Mechanism)*. Geïndustrialiseerde landen kunnen investeren in projecten die netto-emissies in een ontwikkelingsland verlagen en mogen daarvoor in ruil de netto emissiereductie op eigen rekening schrijven.

Het Kyotoprotocol is op 16 februari 2005 in werking getreden.
En nog niet zo lang geleden, in december 2007 hebben de partners van het raamverdrag in de *conferentie van Bali* hun routeplanning opgemaakt. Met als hoofddoel: het protocol van Kyoto na 2012 voortzetten.

De Europese Unie en het Kyotoprotocol

Namens haar lidstaten verbindt de Europese Unie er zich toe de BKG-uitstoot met 8 % te verlagen tegen 2012. De EU vaardigt twee richtlijnen uit om alle noodzakelijke maatregelen te coördineren:
- *richtlijn 2003/87/EG* van 13 oktober 2003: regelt de handel in BKG-emissierechten binnen de EG. Elke lidstaat beschikt voor 2005-2007 over een toewijzingsplan, dat emissierechten toewijst aan bedrijven die onder de emissiehandel vallen. Bijna 12.000 bedrijfsvestigingen in de Europese Gemeenschap zijn hierbij betrokken.
- *richtlijn 2004/101/EG* van 27 oktober 2004: koppelt de projectmechanismen van het Kyotoprotocol aan de regeling van de handel in BKG-emissierechten.

Op Belgisch niveau

Iedere lidstaat moet de richtlijnen vertalen in beleid. België en de drie gewesten zowel samen als apart zijn verplicht de internationale normen om te zetten in decreten, ordonnanties en besluiten.

Samenwerkingsakkoord
Het samenwerkingsakkoord van 19 februari 2007 tussen de federale overheid en de drie gewesten :
- verdeelt de Kyotolasten tussen de vier partners;
- legt de procedures vast inzake de naleving van het Kyotoprotocol;
- zet de EU-richtlijn van 27/10/2004 en de bepalingen inzake projectgebonden mechanismen om in Belgisch recht.

Volgens het samenwerkingsakkoord verbinden de partners zich ertoe de ontwikkelingslanden te helpen bij projectactiviteiten, zodat deze '*effectief bijdragen tot hun doelstellingen van duurzame ontwikkeling*'.

Op Brussels niveau

In het Brussels Hoofdstedelijk gewest komen de CO_2-uitstoten hoofdzakelijk voort uit de gebouwen en het verkeer.

In oktober vorig jaar diende de Brusselse regering een ontwerp van ordonnantie in tot vaststelling van een regeling voor de handel in broeikasgas-emissierechten en met betrekking tot de flexibiliteitsmechanismen van het Kyotoprotocol.

De ordonnantie omschrijft het gebruik van de flexibiliteitsmechanismen en omkadert de selectieprocedure voor de JI- en de CDM-projecten.

De vergunning voor BKG-emissies vormt een onderdeel van de milieuvergunning, wat voornamelijk is ingegeven door eisen van rechtszekerheid en administratieve vereenvoudiging.

Gewestelijk toewijzingsplan voor BKG-emissierechten. Tussen de federale staat België en de gewesten is de volgende verdeling afgesproken:
- Wallonië moet 7,5 % minder BKG uitstoten dan in 1990;
- Vlaanderen moet 5,2 % minder BKG uitstoten dan in 1990;
- Brussel mag 3,475 % meer BKG uitstoten dan in 1990.

In totaal overschrijden de Belgen bijgevolg hun emissierechten, zoals opgelegd door Kyoto. Het verschil dient bijgepast. Afspraak is dat federaal België jaarlijks 2,46 miljoen ton CO_2 aankoopt tijdens de periode 2008-2012. En het dan ristorneert aan Vlaanderen voor 2,02 mio ton en aan het Brussels Hoofdstedelijk gewest voor 0,44 ton.
Pro memorie: een Belg stoot per jaar gemiddeld 12 ton CO_2 uit.

De flexibele mechanismen

De vraag naar JI-kredieten wordt aangewakkerd en de ondernemingen aangespoord om in ecologisch verantwoorde technologie te investeren. Idem dito voor de CDM-kredieten om ontwikkelingslanden te helpen in hun duurzame ontwikkeling.
Zowel de IJ-projecten als de CDM-projecten in ontwikkelingslanden dragen bij tot de emissiereductie van het investerende (westerse) land.

Register van de emissierechten

De gewesten werken samen om met een register op nationaal echelon de boekhouding bij te houden van de emissierechten en de emissieverminderende eenheden.

DE COMMISSIE LEEFMILIEU, NATUURBEHOUD, WATERBELEID EN ENERGIE

Deze commissie besprak het ontwerp van ordonnantie en tegelijkertijd ook het samenwerkingsakkoord tussen de drie gewesten en de federale staat. Beide ontwerpen werden aangenomen met 11 stemmen tegen 1.
Als de flexibiliteitsmechanismen bedoeld zijn om in een overgangsperiode de ondernemingen toe te laten hun concurrentiepositie te handhaven tot er betere technologie voorhanden is in de strijd tegen de klimaatopwarming, is er niks aan de hand volgens *Yaron Pesztat (Ecolo)*.
Maar de flexibiliteitsmechanismen mogen geen alibi bieden om ad vitam te vervuilen. En Ecolo blijft gekant tegen het feit dat landen emissierechten kunnen kopen.

Caroline Persoons (MR) heeft vragen over de rol van de nationale klimaatcommissie. En hoe zit het met de toewijzing van de emissierechten voor de eerste periode van drie jaar, die zojuist is afgelopen?

Namens de socialistische fractie vertolkt *Magda De Galan (PS)* de vrees dat grote bedrijven hun jobvolume wel eens zouden durven inkrimpen wegens de nieuwe imperatieven voor het leefmilieu.

Mobiliteit in de stad
De Europese Unie neemt het voortouw

Het zijn de steden die de motor van de Europese economie doen draaien. Het zijn de steden die werk en investeringen aantrekken. Of in termen van BBP uitgedrukt: bijna 85 % van het bruto binnenlands product van de Europese Unie komt uit stedelijke gebieden. Van dat BBP gaat 1 % (of 100 miljard euro) verloren door de verkeersopstoppingen. En 40 % van de CO_2-uitstoot is ook al afkomstig van het stadsverkeer.
Alle steden en stadsgewesten in Europa worstelen met complexe problemen van mobiliteit. Omdat de uitdagingen plusminus vergelijkbaar zijn, verwachten zij oplossingen aangereikt te krijgen om in hun beleidsplanning op lange termijn op te nemen.

Denksporen voor de stedelijke mobiliteit

Twee jaar geleden had de Europese Commissie al een tussentijdse evaluatie opgemaakt over de problematiek (zie het Witboek 'Vervoer' van 2001).
Intussen heeft de Commissie vele instanties en expertisecentra geraadpleegd en een reeks denksporen uitgestippeld. Die staan gepubliceerd in het '*Groenboek 2007*', samen met 25 open vragen over deze beleidsopties. De brede maatschappelijke discussie over de vragenlijst wordt half maart afgesloten.
Hoe het Europees beleid inzake stedelijke mobiliteit er zal uitzien, wordt in de herfst van dit jaar bekend gemaakt in een algemeen strategisch plan en *in concrete acties ter ondersteuning van de lokale beleidsinitiatieven.*
De Europese Unie wenst dus heel nadrukkelijk een veranderingsproces in de stedelijke mobiliteit teweeg te brengen. Zij hoedt er zich evenwel voor van bovenaf oplossingen op te dringen die niet kloppen met de plaatselijke situaties. Uit respect voor het principe van subsidiariteit blijft de Commissie erop hameren dat het de lokale beleidsmensen toekomt concrete maatregelen uit te voeren en dat er op het Europese niveau mag gerekend worden om toegevoegde waarde te bekomen.

Het tij doen keren

De uitdaging is niet mis. Hoe de economische ontwikkeling en de bereikbaarheid van de steden verzoenen met de levenskwaliteit van hun inwoners en met de bescherming van het milieu?
De EU-Commissie mikt in het '*Groenboek*' op vijf beleidsdomeinen, waarvoor ze telkenmale een diagnose schetst, meerdere opties aangeeft en dan afrondt met enkele vragen.
Deze vijf uitdagingen hebben betrekking op:
- een vlotter verkeer in de stad;
- minder luchtverontreiniging en lawaaihinder;
- intelligenter stadsvervoer;
- toegankelijkheid van het stedelijk vervoer;
- veiligheid.

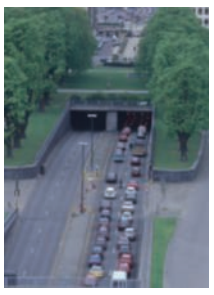

Een nieuwe mobiliteitscultuur

Geen nieuwe stedelijke mobiliteitscultuur zonder bijgewerkte en opgedreven sensibilisering en opleidingsprogramma's. Om het verplaatsingsgedrag van sommige doelgroepen te beïnvloeden, zijn doelgerichte info-campagnes nodig.
Misschien, ... ja meer dan waarschijnlijk (dat hangt af van de resultaten van de consultatieronde) moet er een Europees waarnemingscentrum opgericht worden, naar analogie met het Europees studiecentrum voor de verkeersveiligheid. Een dergelijk centrum kan de kennis over mobiliteit in de stad verbreden naar beleidsmakers en publieke opinie. Het kan ook als uitwisselingsplatform fungeren voor beste praktijken.

Financieringsbronnen

Financiële inbreng moet komen vanuit alle beleidsschakels: lokaal, regionaal, federaal én Europees. Ook de gebruikers moeten een correcte prijs betalen voor de collectieve vervoerdiensten. Parkeergelden en inkomsten uit tolheffing (zie de *congestion charge* in Londen) kunnen ook dienen om het stadsvervoer financieel recht te houden.

Aan de EU-richtlijn in verband met het eurovignet wordt een stedelijke dimensie toegevoegd. De Europese Commissie waakt over de milieubaten van vervoersinvesteringen en over de verschuiving naar minder verontreinigend vervoer, vooraleer steun toe te wijzen.
In de tijdsspanne 2007-2013 komt er via het EFRO en het Cohesiefonds *8 miljard euro* vrij voor het stadsverkeer. Daarnaast is er bijna *10 miljard euro* gereserveerd voor projecten van stads- en plattelandsvernieuwing en dus ook voor investeringen in het transport.
Voor intelligente vervoersystemen zet de EU alsmaar meer geld opzij.
Ook de Europese Investeringsbank (EIB) laat zich niet onbetuigd. Zij kent jaarlijks voor 2,5 miljard euro leningen toe voor projecten in stadsvervoer.
Via het *CIVITAS-project* van de EU-Commissie kunnen steden en agglomeraties steun krijgen voor de ontwikkeling van duurzamer en energiezuiniger vervoer.

Werk voor de verenigde commissies Infrastructuur en Leefmilieu

Het is op aandringen van volksvertegenwoordigster *Céline Delforge (Ecolo)* dat het bureau van het Brussels Parlement beslist om de bespreking van het EU-Groenboek toe te vertrouwen aan de verenigde commissies van Infrastructuur en Leefmilieu.
Hun voorzitters, *Willem Draps (MR)* en *Olivia P'tito (PS)* laten tijdens de eerste zitting van 23 januari ll. de bevoegde minister Pascal Smet de context van dit groenboek en de visie van de regering presenteren. Zo komt de minister op voor een hiërarchie van de vervoersmodi, volgens het STOP-beginsel: Stappen – Trappen – Openbaar vervoer – Privé wagen. De minister erkent dat het Brussels Hoofdstedelijk gewest inzake de veiligheid nog een weg heeft af te leggen en dat het aantal controles dient opgevoerd. Namens de regering belooft hij de reacties van de verenigde commissies te verwerken in de antwoorden-syllabus aan de Europese Commissie.

Brusselse verzuchtingen

Tijdens de daaropvolgende bespreking in de verenigde commissies weerklinken vragen, opmerkingen, kritische bedenkingen en aanbevelingen over bijna alle facetten van het openbaar vervoer en de mobiliteit in Brussel. In telegramstijl worden hete thema's zijdelings aangeraakt zoals het GEN, de oververzadiging van het metronet, het versnipperde parkeerbeleid, de ecofiscaliteit, het gebrek aan veiligheid of het teveel aan bewaking, het belang van ruimtelijke ordening dat het EU-groenboek onderbelicht, energievriendelijke voertuigen, het fietsplan, de stand van zaken i.v.m. het vervoersplan Iris2, enz., enz.
De minister van dienst kan het niet laten 'zijn' beleid te verdedigen, geprangd als hij zit tussen Europese vragen en Brusselse verzuchtingen. Gelukkig weet een volksvertegenwoordigster de discussie op het goede spoor te brengen. *Julie de Groote (cdH)* herinnert alle commissieleden eraan dat de vergadering niet dient om het Brusselse mobiliteitsbeleid onder de loep te nemen, maar om maatregelen voor te stellen die op Europees niveau kunnen genomen worden.

Een antwoord op de 25 vragen van het groenboek

Een maand later, 22 februari, leggen de voorzitters Willem Draps en Olivia P'tito een ontwerp-brief voor aan de commissieleden. Deze bevat een weldoordacht en constructief antwoord op alle 25 vragen uit het groenboek. Onmiddellijk geraken de leden het erover eens deze antwoorden *in de vorm van een resolutie* te gieten en ze bekend te maken volgens een uitzonderingsprocedure van het reglement.

Tijdens de vergadering van 27 februari 2008 is de resolutie met 17 stemmen en 1 onthouding goedgekeurd. In de plenaire zitting van 7 maart 2008, is de resolutie met 71 stemmen bij 6 onthoudingen aangenomen.

Het Brussels Parlement vindt dat het groenboek de sociale aspecten van de mobiliteit maar zwakjes aan bod laat komen en dat het te weinig focust op innoverende ideeën en pistes inzake mobiliteit. Als hoofdstad van Europa wenst Brussel het voortouw te nemen in de stedelijke mobiliteit.

Enkele markante stellingnamen van de resolutie

- De bussen en trams uit het autoverkeer halen om hun reissnelheid, regelmaat en frequentie te verhogen;
- Benutting van het spoor en het rivierennetwerk voor een complementair aanbod voor het vrachtvervoer;
- Aanleren van een ecologisch verantwoorde rijstijl in de rijscholen;
- Minder verkeerscongestie met informatie in reële tijd over beschikbare plaatsen in parkeerruimten en over knooppunten in het verkeer;
- Iedereen moet van het openbaar vervoer kunnen gebruik maken. Het moet materieel én fysiek toegankelijk zijn voor alle groepen van de bevolking;
- Wonen in de stad aanmoedigen opdat het aantal pendelaars daalt;
- Meer veiligheid door het overschakelen van individueel naar collectief vervoer;
- Liever menselijke aanwezigheid voor de veiligheid in het stadsvervoer dan videotoezicht;
- Meer interactie tussen belastingen en milieuvriendelijke vervoersmodi als wandelen, fietsen en openbaar vervoer;
- De stadstol is niet het enige zaligmakende middel om het autoverkeer terug te dringen. (Zie ook het artikel over stadstol) Er moeten ook positieve ingrepen volgen, zoals gratis openbaar vervoer vooral voor kwetsbare groepen, het beheer van de parkeergelegenheden en het aanleggen van echte fietsroutes.

Komt er in Brussel een stadstol of een peage urbain?

Begin dit jaar sprak *milieuminister Evelyne Huytebroeck (Ecolo)* zich uit voor een stadstol en voor een ecotaks op het autoverkeer, ter vermindering van de vervuiling in het stadsgewest. Tijdens de plenumzitting van het Brussels Parlement van 18 januari ll. wensten

enkele volksvertegenwoordigers van haar meer uitleg, méér dan zij had vrijgegeven aan 'Le Soir' van 4 januari 2008.

Serge de Patoul (MR) verwees naar de herhaaldelijke pieken van vervuiling in Brussel. Meermaals werden concentraties fijn stof geregistreerd, die ver boven de alarmgrens uitstegen. Waar bleven de doortastende maatregelen, vroeg hij zich af. Een verlaging van de maximumsnelheid en wat meer snelheidscontroles, kan men moeilijk doortastend noemen. *Serge de Patoul* verwees ook naar het efficiënt parkeerbeleid in Amsterdam en Stockholm en naar de positieve effecten van een tolheffing.
André du Bus de Warnaffe (cdH) verzocht de minister veeleer werk te maken van het mobiliteitsplan IRIS 2 en van een coherent en evenwichtig parkeerbeleid, dan wel zich druk te maken over de invoering van een tolsysteem.
Julie Fiszman (PS) stelde verschillende pertinente vragen over de budgettaire en de fiscale dimensies bij een inkrimping van het autoverkeer. Indien het gewest 6 % van de inkomsten uit een wegenvignet zou incasseren, zou ons gewest 3,6 miljoen euro rijker worden. De vraag is echter of alles, ook de extra investeringen in openbaar vervoer, netjes is berekend. En of de mensen met een laag inkomen niet de dupe worden van de hele eco-historie.
Ook *Marie-Paule Quix (sp.a-spirit)* wenste meer zicht op de stand van zaken in verband met het autowegenvignet, de stadstol en de slimme kilometerheffing.
Céline Delforge (Ecolo) kwam resoluut op voor de afschaffing van het belastingvoordeel ten gunste van bedrijfswagens.
Els Ampe (Open VLD) ging de didactische toer op en bood in telegramstijl een mooi overzicht van alle belastingen op het rijden met een wagen. Wat de chauffeurs bijdragen volstaat volgens haar ruimschoots om zowel het openbaar vervoer als de logistieke infrastructuur te bekostigen. Zij pleitte nog eens voor de afstemming van de verkeersbelasting op de ecoscore. De ecoscore is een hulpmiddel om de milieuprestaties van voertuigen in te schatten.

Olivia P'tito (PS) had een retorische vraag in petto: "Een stadstol, is dat een belasting of een retributie?" Zij was er het helemaal niet mee eens dat we hier de meest vervuilende voertuigen het zwaarst zouden belasten en hen de toegang tot het stadsgewest ontzeggen. Een dergelijke maatregel zou heel wat Brusselaars treffen! "Ik ben voorstander van een lagere CO_2-uitstoot in het Brussels gewest, maar dat moet gebeuren met en niet tegen de Brusselaars", aldus nog Olivia P'tito.

Milieuminister Evelyne Huytebroeck herinnerde de commissieleden eraan dat het autoverkeer in Brussel zorgt voor 20 % van de CO2-uitstoot, 70 % van de uitstoot van fijn stof en 50 % van de uitstoot van stikstofdioxide. Bovendien heeft het almaar toenemend autogebruik directe gevolgen op het sociaal-economische huishouden: verlies aan efficiëntie, stress, onveiligheid, tijdverlies, minder leefkwaliteit.

Om een tolsysteem of een milieuvriendelijke autobelasting in te voeren, is er tijd nodig. Dat zal dus niet meer kunnen in deze legislatuur.
Haar voorkeur gaat uit naar een heffing per gereden kilometer, gaf de minister eerlijk toe. De inkomsten van deze heffing zouden bij voorrang moeten aangewend worden voor het aanbod van openbaar vervoer, in casu het Gewestelijk Expressnet (GEN).

Toeristische bussen op de goede weg

De wildgroei van bedrijfjes die toeristische buslijnen uitbaten in Brussel heeft een negatieve invloed op de kwaliteit van de aangeboden diensten. Op het initiatief van minister van Mobiliteit Pascal Smet (sp.a-spirit) heeft het parlement unaniem een voorstel van ordonnantie aangenomen over de reorganisatie van het openbaar vervoer dat de toeristische trekpleisters in het Brussels Gewest aandoet. De MIVB heeft de opdracht gekregen om een lastenboek op te stellen, waarna een concessiehouder uit de privésector wordt aangesteld. Zolang het nieuwe systeem nog niet van toepassing is, blijft het huidige systeem, met voorlopige vergunningen die om de zes maanden worden verlengd, van toepassing.

In 2000 had de MIVB beslist om een toeristische buslijn uit te baten in samenwerking met een toeristisch vervoersbedrijf. Enkele maanden later begon een tweede bedrijf een toeristische buslijn uit te baten. Het werd voor de rechter gesleept door de onderneming waarmee de MIVB samenwerkte.
In 2003 maakte het Brussels Gewest een einde aan de overeenkomst tussen de MIVB en het eerste bedrijf en gaf het de toestemming aan de twee concurrerende privébedrijven om hun activiteiten uit te oefenen. Toen kwam er nog een derde bedrijf op de markt...

Bij gebrek aan een wettelijke regeling, is de kwaliteit van de dienstverlening die de bedrijven aanbieden niet optimaal. Ze gebruiken

stokoude bussen die slecht zijn voor het milieu. Enkel de bezienswaardigheden die het best in de markt liggen, worden aangedaan. Dat zorgt voor een standaardisatie van het Brusselse erfgoed.

De MIVB zal het lastenboek voor de nieuwe concessie opstellen op basis van de resultaten van een commerciële studie. In het lastenboek, dat door het parlement wordt besproken, zullen een aantal vereisten inzake prijzen, aanbod en gebruikte voertuigen worden vermeld.
De milieunormen die aan de onderaannemer worden opgelegd, zullen even streng zijn als de regels die voor de MIVB zelf gelden. In het beheerscontract zullen ook sociale regels staan. De parlementsleden vonden die twee laatste aspecten van essentieel belang voor het imago van het Brussels Gewest. Het BITC (Brussels International Tourism & Congress) zal meewerken aan het uitstippelen van routes en het bepalen van haltes en extra diensten.

Als er geen kandidaten zijn, zal de MIVB de dienst zelf uitbaten.
De reorganisatie van de toeristische busdienst vormt geenszins een bedreiging voor de activiteiten van reisbureaus, commerciële busdiensten of touroperators uit de privésector.

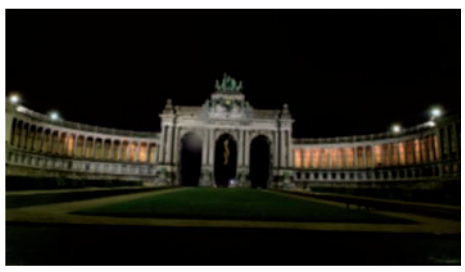

Een nationaal museum van de spoorwegen in Brussel

Denis Grimberghs (cdH)

In de beheersovereenkomst tussen de Belgische Staat en de NMBS-holding
(Belgisch Staatsblad van 31/08/2005) is bepaald dat er een museum komt in het Brussels Hoofdstedelijk gewest. In 2010 vieren de Belgische Spoorwegen hun *175ste verjaardag*. Het zou de bedoeling zijn tegen dan onderdelen uit het NMBS-patrimonium samen te brengen in een nationaal museum van de spoorwegen.
Eind vorig jaar diende volksvertegenwoordiger *Denis Grimberghs (cdH)* een voorstel van resolutie in met betrekking tot een spoorwegmuseum. Hij maakte zich ongerust over het gebrek aan enthousiasme bij de eigen Brusselse overheidsinstanties en over de onduidelijke opstelling vanwege de NMBS, ook al is er voor dit project 17 miljoen euro ingeschreven in de NMBS-rekeningen.

Denis Grimberghs kreeg hiervoor steun van de stadsbesturen van Brussel en van Schaarbeek. De voorkeur ging naar het station Schaarbeek-Reizigers als site voor het museum.
Ook de Brusselse regering verleende steun in het kader van haar IOP-beleidsplan.
Denis Grimberghs verwierf eveneens de steun van alle democratische fracties, die het document mee ondertekenden (op sp.a-spirit na, omdat deze het verkeerd vond nu al de plaats van inplanting vast te leggen, terwijl het nog lang niet zeker is of dit wel de beste bestemming is).

Eigenlijk is deze resolutie een dringende oproep aan de Brusselse regering om het project van dit museum aan te kaarten bij de NMBS-groep en de federale Staat. Met de verschillende actoren, namelijk de gemeentebesturen van Brussel Stad en Schaarbeek, het Brussels Hoofdstedelijk gewest, de NMBS en de federale overheid moet de regering partnerships afsluiten.

Met de ondertekening van deze resolutie (*) is het voor alle actoren duidelijk dat de Brusselaars belang hechten aan de "setting" van het spoorwegmuseum, aldus nog *Denis Grimberghs*.

(*) Tijdens de plenaire zitting van 22 januari 2008 goedgekeurd met 78 ja stemmen en 7 onthoudingen.

Van gedachten wisselen over het tewerkstellingsplan voor jongeren

In tegenstelling tot wat in Vlaanderen gebeurt, stijgt de werkloosheidsgraad bij Brusselse jongeren onder de 25 jaar. Volgens het Nationaal Instituut voor de Statistiek bedroeg ze 35% in 2005 en 36% in 2008. Dat is het dubbele van het nationale gemiddelde.
Op 22 februari hadden de parlementsleden de gelegenheid om *minister voor Economie en Tewerkstelling Benoît Cerexhe (cdH)* vragen te stellen over zijn tewerkstellingsplan voor jongeren. Het plan is opgesteld in samenwerking met de sociale partners, de werkgevers en vakbonden en bevat 26 maatregelen die specifiek bedoeld zijn voor jongeren van 18 tot 25 jaar. Het is opgebouwd rond vijf krachtlijnen:

- meer kansen aanbieden om beroepservaring op te doen;
- de tweedeling in het onderwijs bestrijden;
- de vaardigheden van werkzoekenden verbeteren;
- een begeleiding op maat aanbieden aan elke werkzoekende;
- meer tewerkstelling ontwikkelen voor laaggeschoolden.

Philippe Pivin (MR, oppositie) vindt het een goede zaak dat de regering jongeren meer kansen wil bieden om werkervaring op te doen. Hij betreurt echter dat er "*blijkbaar zo goed als geen plannen bestaan om samen te werken met de FOREM en de VDAB*", de Waalse en Vlaamse organismen voor beroepsopleiding.
In het plan staat dat het de bedoeling is om jongeren systematisch opleidingen aan te bieden die hen klaarstomen voor een job. Het parlementslid van de MR vindt het jammer dat een werkzoekende nog altijd de mogelijkheid behoudt om een opleiding te weigeren. Hij vindt dat beroepsopleidingen verplicht moeten worden, "*zoals in Vlaanderen*".
Het plan is ook bedoeld om de voorwaarden voor de toekenning van talencheques te versoepelen. Philippe Pivin benadrukte dat "*het Brussels Gewest in 2006 iets meer dan 97.000 niet-werkende werkzoekenden telde en dat tijdens hetzelfde jaar 607 personen talencheques hadden gebruikt*".
Een andere maatregel uit het plan bestaat erin dat jongeren twee keer per maand intensief worden begeleid. "*Jammer genoeg,*" zegt het parlementslid van de MR, "*genieten jongeren pas van deze maatregelen als ze ermee akkoord gaan om een Contract voor Beroepsproject te tekenen. Geen van de begeleidingsmaatregelen wordt verplicht.*" Hij citeert een aantal cijfers: "*Tussen juli 2004 en juni 2006 heeft de BGDA 28.475 jongeren uitgenodigd om hen een Contract voor Beroepsproject voor te stellen. Slechts 7980 kandidaten waren bereid om te tekenen.*" Philippe Pivin is ervan overtuigd dat de begeleidingsmaatregelen niet zullen volstaan om de Brusselse jeugdwerkloosheid efficiënt te bestrijden als ze niet verplicht zijn. "*In Vlaanderen moeten jonge werklozen zich sinds twee jaar verplicht laten begeleiden en de jeugdwerkloosheid is er met meer dan 33% gedaald. (...) uit consensualisme of door een gebrek aan durf blijft de regering nalaten om de begeleiding van jonge werkzoekenden verplicht te maken.*"

Marie-Paule Quix (sp.a-spirit, meerderheid) merkt op dat de werkloosheid bij jonge allochtonen onlangs "*sterk is afgenomen*" in Vlaanderen. Ze vindt het Brusselse plan te vrijblijvend, zowel voor de Brusselse regering als voor de jonge werkzoekenden. "*Ik weet dat sommige progressieven het moeilijk hebben met woorden als 'plicht' en 'verplichting'. Mensen hebben niet enkel recht op werk, ze hebben ook de plicht om in te gaan op werkaanbiedingen. De overheid heeft de plicht om daar strikt op toe te kijken, zoals in Vlaanderen gebeurt.*"
Het parlementslid verwijst naar een tweede Vlaams voorbeeld: de inburgeringplicht. "*De verplichting om een taal te leren, is geen pesterij. Vlaanderen heeft een voldoende aanbod van lessen Nederlands ontwikkeld.*" De volksvertegenwoordiger voor sp.a-spirit heeft het liever over de "*jacht op werk*" dan over "*de jacht op werklozen*". Ze voegt er wel aan toe dat er een eerlijk loon moet worden aangeboden.
Volgens mevrouw Quix zal het Contract voor Beroepsproject een "*cruciale*" rol spelen in de begeleiding van jonge werkzoekenden. Ze betreurt echter dat het vrijblijvend is en dat meer dan de helft van de jonge werkzoekenden het contract niet tekenen, waardoor hun kansen om werk te vinden "*drastisch*" dalen.
Het parlementslid heeft ook vragen over extra middelen voor het plan en eventuele akkoorden met de Franse en Vlaamse Gemeenschap inzake onderwijs.
Ze zou ook willen weten of Vlaanderen en Brussel kennis over de tewerkstelling van laaggeschoolde jongeren hebben uitgewisseld.

Olivia P'tito (PS, meerderheid) staat achter het tewerkstellingsplan voor jongeren. Ze hoopt dat het de bedrijven ertoe zal bewegen om hun deuren te openen voor jongeren.
De volksvertegenwoordiger is er ook van overtuigd dat het een illusie is om alle heil van verplichte maatregelen te verwachten en verzet zich tegen een "*stigmatiserend beeld*" van jonge werkzoekenden. Ze geeft er de voorkeur aan om mensen te helpen om meer zelfvertrouwen te krijgen.
Bovendien citeert ze cijfers van de RVA uit 2007 waaruit blijkt dat het aantal jonge werkzoekenden in de drie gewesten stijgt. Ze vindt dat de aandacht vooral moet toegespitst zijn op de strijd tegen hinderpalen voor tewerkstelling, zoals het gebrek aan talenkennis en verplaatsingsmogelijkheden.
Olivia P'tito verzoekt minister Cerexhe om bijzondere aandacht te besteden aan jongeren zonder getuigschrift van basisonderwijs of diploma van lager secundair onderwijs, of die een diploma in het buitenland hebben gehaald dat niet wordt erkend in België, om ook hen in het zadel te helpen. Ze staat achter de inspanningen van het sociaal uitzendkantoor en vindt dat laaggeschoolde jongeren de mogelijkheid moeten hebben om een job te vinden bij de overheid.

Brigitte De Pauw (CD&V, meerderheid) zegt dat verplichtende maatregelen inzake tewerkstelling vaak niet werken, maar vindt dat een te verblijvende aanpak evenmin goede resultaten oplevert. Ze stelt zich ook veel vragen bij het beleid voor de activering van werklozen, dat geen dwingend karakter zal hebben. Volgens haar moeten jonge werklozen zich ervan bewust zijn dat werkloosheid een tijdelijke toestand is en dat het statuut is bedoeld als sociaal vangnet en niet als "*hangmat*".
Brigitte De Pauw vindt het ook zorgwekkend dat amper 20% van de Brusselse werkaanbiedingen wordt overgemaakt aan Actiris (vroeger B.G.D.A.) en vraagt zich af of de verstandhouding met de bedrijven goed is. Ze dringt er tevens op aan dat de Brusselse jongeren ook gebruik moeten kunnen maken van de werkaanbiedingen in de Vlaamse Rand en vraagt zich af of de MIVB maatregelen zou kunnen bestuderen.

Jean-Luc Vanraes (Open VLD, meerderheid) feliciteert minister Benoît Cerexhe met zijn "*moeilijke oefening*". Hij merkt op dat jongeren het moeilijk hebben om aan de eisen van de arbeidsmarkt te voldoen, zelfs als ze een diploma hebben, en vindt dat er nood is aan "*preventieve*" maatregelen bij de gemeenschappen.
Het parlementslid vindt dat jongeren al vanaf hun zestiende stages moeten kunnen doen bij bedrijven. Op die manier zouden ze volgens hem meer gemotiveerd worden om een diploma te halen. De heer Vanraes vindt ook dat men zich tijdens een eerste onderhoud een beter beeld zou moeten kunnen vormen van de vaardigheden waarover de jongeren beschikken. Hij verwijst bijvoorbeeld naar de 17000 vacatures in de Brusselse horeca. 8000 werkzoekenden hebben reeds ervaring opgedaan in de sector, maar toch is het momenteel onmogelijk om hen een baan aan te bieden.
De volksvertegenwoordiger verwijst inzake arbeidsbemiddeling naar Engeland, waar één ambtenaar 40 werkzoekenden onder zijn hoede heeft. "*Als al het personeel van de administratie Tewerkstelling werd gehergroepeerd, zou het mogelijk worden om de werkzoekenden veel intensiever te begeleiden,*" besluit hij. "*Het is onaanvaardbaar dat werkzoekenden slechts één keer om de twee jaar worden uitgenodigd voor een aanwervingsgesprek en dat te veel mensen geen contract willen tekenen!*"
Jean-Luc Vanraes wil meer informatie over de samenwerking tussen Actiris en de VDAB inzake de 50.000 vacatures in Vlaanderen.

Danielle Caron (cdH, meerderheid) is tevreden met het tewerkstellingsplan voor jongeren en hoopt dat het ook in hoge mate ingang vindt bij de werkgevers. Ze maakt zich zorgen over het hoge aantal personen, en met name jongeren, die enkel met een leefloon moeten rondkomen.
Het parlementslid wil dat het debat ook wordt toegespitst op jongeren zonder papieren die wel willen werken maar niet mogen en volgens haar een levendige, enthousiaste groep van werknemers zou kunnen zijn.
Ze dringt aan op een gegevensbank met alle gegevens over vacatures en werkzoekenden.
Ook Danielle Caron vindt het moeilijk haalbaar om jongeren te dwingen om opleidingen te volgen en ze te straffen als ze niet doen wat Actiris van hen verlangt. Ministers van het Brussels Gewest zijn immers niet bevoegd om hen te sanctioneren.
Ze wijst op het belang van stages in het buitenland, waar jongeren een taal kunnen leren en ervaringen kunnen opdoen. Het zou volgens haar ook goed zijn als jongeren aan de slag konden gaan bij zelfstandigen.

Christos Doulkeridis (Ecolo, meerderheid) verwijst naar het federale plan Activa Start dat gericht is op zeer laaggeschoolde, allochtone of gehandicapte jongeren en vindt het verbazend dat er in het Brussels Gewest slechts zeer weinig gebruik van wordt gemaakt.
Wat de tweedeling in het onderwijs betreft, herinnert de volksvertegenwoordiger eraan dat de Brusselse regering had beloofd om een rondetafelgesprek te organiseren met alle Brusselse instanties die verantwoordelijk zijn voor onderwijs. Volgens hem is zo'n ontmoeting de geschikte gelegenheid om de noden inzake technisch en beroepsonderwijs te bespreken en de kwestie van de tweetaligheid aan te kaarten.
Christos Doulkeridis wijst er ook op dat er slechts zeer weinig Brusselaars voor de federale, gewestelijke en gemeentelijke administraties en overheidsbedrijven werken. Dat is vooral het geval bij de NMBS. Er wonen heel wat niet-Belgen in Brussel. De heer Doulkeridis wil dan ook weten welke maatregelen de regering zal nemen om discriminatie bij de aanwerving te bestrijden.

Nathalie Gilson (MR, oppositie) vindt het verwonderlijk dat Unizo, de Vlaamse vereniging van zelfstandigen en ondernemingen, erop wijst dat er 12000 vacatures voor laaggeschoolden zijn, maar zich niet tot het Brussels Gewest heeft gewend.

Minister Benoît Cerexhe (cdH) heeft een antwoord tot alle tussenkomende parlementsleden gericht.
De jeugdwerkloosheid, die volgens hem ongeveer 30% bedraagt, is volgens hem op een jaar tijd "*aanzienlijk gedaald, namelijk met 11%*".
Philippe Pivin was het daar niet mee eens: "*De daling van 11% is van toepassing op het totale aantal niet-werkende werkzoekenden. De werkloosheidsgraad bij jongeren is echter wel degelijk op een jaar tijd met 1% gestegen. Volgens het NIS bedraagt de huidige werkloosheidsgraad bij jongeren van 15 tot 24 jaar 36%. Het gaat over 7500 mensen.*"
"Tijdens de volgende jaren," *riposteert Benoît C*erexhe, "*komen er heel wat jongeren op de Brusselse arbeidsmarkt. Dat is een groot verschil met de situatie in de twee andere gewesten. Iedereen, met inbegrip van de regering en de sociale partners, heeft besloten om de mouwen op te stropen en de jongerenwerkloosheid aan te pakken.*"

De minister benadrukt de bijdrage van de sociale partners die hebben meegewerkt aan het plan. Die is noodzakelijk om de werkloosheid aan te pakken.

Wat opleidingen betreft, herinnert de minister eraan dat een werkzoekende die een geschikte opleiding krijgt voorgesteld, het voorstel moet aannemen. Als hij dat niet doet, wordt de RVA ingelicht. Het is die dienst die vervolgens beslist om al dan niet bepaalde procedures toe te passen. Benoît Cerexhe geeft echter toe dat "*de institutionele organisatie bepaalde zaken er zeker niet eenvoudiger op maakt. Terwijl de VDAB en de FOREM zowel arbeidsbemiddeling als beroepsopleidingen aanbieden, zijn die zaken in Brussel opgesplitst tussen Actiris enerzijds en de VDAB of Bruxelles Formation anderzijds, waardoor het moeilijker is om vraag en aanbod inzake opleiding goed op elkaar af te stemmen.*"
Inzake verplichte opleidingen antwoordt Benoît Cerexhe dat het "*verleidelijk kan lijken om laaggeschoolde werkzoekenden te dwingen om een opleiding te volgen. Zulke maatregelen kunnen echter contraproductief werken. Tijdens de afgelopen jaren is het aantal aanvragen om een opleiding te volgen met 95% gestegen. Het aanbod inzake opleidingen is jammer genoeg niet in dezelfde mate toegenomen.*"
Op het gebied van talenonderwijs, verklaarde de minister dat in 2007 1887 werkzoekenden talencheques hadden aangevraagd bij Actiris.
Het tewerkstellingsplan voor jongeren zou er volgens Benoît Cerexhe toe moeten leiden dat er heel wat meer uren talenonderwijs worden aangeboden.
Wat de samenwerking tussen het Brussels Gewest en het Vlaams Gewest betreft, herinnert de minister eraan dat Brussel om de twee weken zogenaamde "*Jobs datings*" organiseert in samenwerking met de VDAB van Vilvoorde, Actiris en de Kamer van Koophandel van Vilvoorde. Werkgevers uit de Vlaamse Rand ontmoeten er Brusselse werkzoekenden die op voorhand door Actiris werden geselecteerd. "*Wij hebben ons ertoe geëngageerd om tegen juli 2008 duizend mensen aan een baan te helpen. Actiris heeft beloofd om 6000 werkzoekenden te selecteren die in aanmerking komen voor de duizend vacatures in de Rand,*" besluit de minister.

Korte berichten

Een Russische delegatie in Brussel

Op donderdag 21 februari 2008, heeft Voorzitter Eric Tomas een delegatie van de samenwerkingsgroep van de Parlementen van de Benelux met de Federale Assemblee van de Russische Federatie onder leiding van de heer Vassily Likhatchev ontvangen.
Na een bezoek aan de Senaat, is de delegatie in het Brussels Parlement voor een werkvergadering ontvangen. Deze had hoofdzakelijk betrekking op de federale structuren van ons land en op de subsidiariteit op Europees vlak (bevoegdheden op het meest geschikte niveau behandelen).
De heer Vassily Likhatchev, vertegenwoordiger van de Assemblee van de Republiek Ingoesetië, deel van de Russische Federatie, was in het bijzonder geïnteresseerd in de decentralisatie van België ten gevolge van de verschillende staatshervormingen.
Hij legde er de nadruk op dat er voor diverse bevoegdheden, waaronder stadsplanning, economische ontwikkeling, onderwijs en wetenschapsbeleid, in de Republieken van de Russische Federatie eenzelfde ontwikkeling aan de gang is.
Voorzitter Eric Tomas benadrukte nog dat de financiële middelen die de federale overheid ter beschikking stelt van de deelgebieden, noodzakelijk zijn voor een goed beleid inzake subsidiariteit.

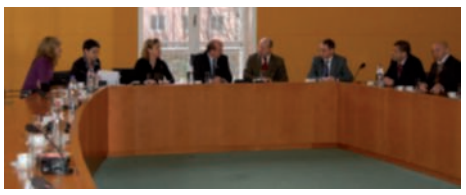

Bezoek van Iain Smith, Schots parlementslid, in het kader van een onderzoek over de betrokkenheid van de regionale overheden bij de omzetting van de Europese richtlijnen

Voorzitter Eric Tomas en mevrouw Olivia P'Tito, voorzitter van de commissie voor het leefmilieu, hebben op dinsdag 16 februari 2008 in het Brussels Parlement een ontmoeting gehad met de heer Iain Smith, gekozene in het Parlement van Schotland en op bezoek in Brussel in het kader van een onderzoek dat hij voert over de omzetting van de Europese richtlijnen door de regionale parlementen.
De studie gaat na welke procedure er wordt gevolgd tussen de inwerkingtreding van een Europese richtlijn en de omzetting ervan in de regionale wetgeving.
De vragen van de heer Smith gingen over het overleg tussen de nationale regering en de regionale regeringen inzake de omzetting van Europese richtlijnen, over de rol en de verantwoordelijkheid van de regionale uitvoerende macht in dat omzettingsproces en over het overleg dat de Regio's onderling zouden kunnen plegen teneinde hun wetgevingen op elkaar af te stemmen.
In dat verband, heeft Voorzitter Tomas gewezen op de volle autonomie van elke Regio terzake en onderstreept dat de Europese richtlijnen heel vaak de basis en het minimale kader zijn waarop de – meer gedetailleerde – regionale wetgevingen worden geënt. Dat was inzonderheid het geval voor de richtlijn betreffende de liberalisering van de energiemarkt (gas en elektriciteit); een en ander heeft ertoe geleid heeft dat de drie deelgebieden van het land wetgevingen hebben goedgekeurd die van elkaar verschillen.

Mevrouw P'Tito is daarover aan de tand gevoeld door de heer Iain Smith en heeft gezegd dat de commissie voor het leefmilieu door een gebrek aan tijd niet overgegaan was tot een hoorzitting met externe personen in het kader van de bespreking van de ordonnantie. Er is echter wel een evaluatie door de wetgevende macht gepland, twee winters na de inwerkingtreding van de ordonnantie, te weten in 2009. De commissie zal zeer waarschijnlijk op dat ogenblik de deskundigen horen.
De heer Iain Smith heeft ook nog vragen gesteld over het overleg tussen de assemblees en de regering in het proces van omzetting en over de rol van het parlement in het Europese besluitvormingsproces.
De voorzitter heeft gewezen op een ordonnantie uit 1991, die de regering verplicht om aan het parlement een nota voor te leggen over de staat van vooruitgang van het omzettingproces. De parlementsleden kunnen de regering ook vragen stellen aan.
De officiële contacten tussen de Brusselse assemblee en de Europese gekozenen worden formeel beschreven in het reglement, maar worden in de praktijk niet georganiseerd. De mogelijkheid van de assemblees om op te treden is daarentegen reëel, aangezien zij de zogeheten alarmprocedure in werking moeten stellen in geval van niet-naleving van het subsidiariteitsbeginsel (vaststellen of Europa het best geplaatste niveau is om het onderwerp te behandelen) in ontwerpen van wetgevende handelingen van de Europese Unie.

De 7e Conferentie van de voorzitters van de parlementen van hoofdstedelijke regio's van de EU besteedt aandacht aan het netelige probleem van hun financiering

Voorzitter Eric Tomas, Eerste ondervoorzitter Jan Béghin en de leden van het Bureau van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement hebben op maandag 14, dinsdag 15 en woensdag 16 april op de zetel van de assemblee de zevende Conferentie van de voorzitters van de parlementen van de hoofdstedelijke regio's van de Europese Unie georganiseerd. De vijf hoofdstedelijke regio's zijn Berlijn, Madrid, Wenen, Latium (Rome) en Brussel.
De delegaties van de autonome regio Madrid, van de Länder Berlijn en Wenen, en van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest hebben samen het programma van de werkvergaderingen vastgesteld. Latium heeft niet deelgenomen aan de conferentie wegens de nationale verkiezingen.
Na een uiteenzetting die de heer Michel Van der Stichele (directeur-generaal van de diensten van de lokale besturen van het ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest) op 14 april heeft gegeven over de financieringsmechanismen van Hoofdstedelijke gewesten, hebben de gekozenen van de vier hoofdstedelijke regio's een aantal wensen geformuleerd, namelijk:

- dat de nationale Staten bij de verdeling van de financiële middelen rekening zouden houden met de specifieke kenmerken van de financiële lasten verbonden aan de status van hoofdstedelijke regio;
- dat het financieringspeil in overeenstemming zou zijn met hun behoeften en te voorzien, stabiel en duurzaam is;
- dat mechanismen hun financiële autonomie garanderen.

De werkvergadering van dinsdag 15 april, die gewijd was aan de stedenbouwkundige ontwikkeling van de hoofdstedelijke regio's en aan de gevolgen ervan voor het behoud van het erfgoed, ving aan met een uiteenzetting van Mevr. Marie-Laure Roggemans, die het Brussels Hoofdstedelijk Gewest vertegenwoordigt in het kader van de inrichting van de Europese wijk.
De volksvertegenwoordigers zijn van mening dat stedenbouwkundige ontwikkeling en behoud van het erfgoed niet tegenstrijdig maar complementair zijn, een culturele identiteit aan het licht brengen en een positieve invloed uitoefenen op de economische ontwikkeling en de sociale cohesie. Het erfgoed, dat een getuige en een erfenis van het verleden is, is niettemin een hedendaagse factor die ontwikkeling en vernieuwing in de hand werkt. Daarom moeten de hoofdstedelijke regio's er met concrete maatregelen voor zorgen dat het behoud wordt gegarandeerd.
De conferentie heeft daarna aandacht besteed aan initiatieven met het oog op de strijd tegen jeugdcriminaliteit in de grote stadsagglomeraties; de Brusselse gekozenen hebben de beleidsmaatregelen die worden uitgevoerd door middel van wijkcontracten en initiatiefwijken toegelicht.
De volksvertegenwoordigers wensen een globale aanpak van deze problematiek en actieve samenwerking tussen de verschillende gezagsniveaus die ervoor bevoegd zijn.
Voorts vertoont de strijd tegen criminaliteit in de steden specifieke kenmerken; de uitwisseling van goede praktijken tussen de leden van de conferentie zou een doeltreffend middel zijn in het kader van de uitvoering van de beleidsmaatregelen.
Tot slot overwegen de deelnemers om deze conferentie uit te breiden met andere hoofdstedelijke regio's zonder wetgevende bevoegdheid als waarnemers.
De problemen van de hoofdstedelijke regio's zijn van nature vergelijkbaar. De oplossingen verschillen naargelang van de autonomie en hun bevoegdheden. Na overleg zullen die eventuele nieuwe leden worden uitgenodigd op de volgende vergadering van de conferentie in april 2009 in Berlijn.
De slotverklaring is goedgekeurd tijdens de werkvergadering van woensdag 16 april en is te vinden op de site van het parlement (www.parlbruparl.irisnet.be).
Bijkomende inlichtingen kunnen worden verkregen bij de dienst public relations van het Brussels Parlement (tel. : 02 549 62 06 / 05/03).

De heer Eric Tomas, Voorzitter van het Brussels Parlement

De heer Walter Momper, Voorzitter van de Assemblee van het Land van Berlijn

De heer Johann Haztl, Voorzitter van de Assemblee van het Land van Wenen

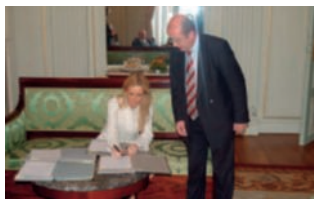

Mevrouw Christina Cifuentes, Ondervoorzitter van de Assemblee van de Autonome Gemeenschap van Madrid

Indien u een gratis abonnement wenst op deze publicatie, stuur dan het onderstaande strookje volledig ingevuld terug naar het volgende adres:

Brussels Parlement – public relations • 1005 Brussel – Fax 02 549 62 12

Naam, voornaam:.....

wenst een abonnement op de ***«Nieuwsbrief van het Brussels Parlement»***

Straat: .....

Nr:..... Postnummer:.....

Gemeente: .....

Datum: ..... Handtekening:.....

Verschijnt vijf of zes maal per jaar – Verantwoordelijke uitgever: Eric Tomas, Voorzitter – 1005 Brussel – Tel. 02 549 62 00
Fax: 02 549 62 12 – www.parlbruparl.irisnet.be – Lay-out en drukwerk: HAYEZ n.v. – 1080 Brussel – 02 413 02 00